

foto's Koen Moons

De aantrekkingskracht van wild, kunst en activiteiten

‘Half miljoen bezoekers is het minimum’

Zelfs op een zondag in februari, met een temperatuur net onder het vriespunt, staat het parkeerterrein van het Nationale Park De Hoge Veluwe vol. Ook uit België en Duitsland komen bezoekers naar het park. **De combinatie van natuur en cultuur blijkt een grote aantrekkingskracht te hebben op een breed publiek.** En niet te vergeten: de beroemde witte fietsen.

— Koen Moons (redactie)

>“Iedereen in België kent De Hoge Veluwe”, zegt de **Belgische Anne Abeel**, die bij de witte fietsen in het centrum van het park staat. “Ik ben er nooit eerder geweest, maar ik wilde graag eens dit stukje Nederland zien. Ik denk dat we straks eerst naar de beeldentuin gaan. Ik wil ook het park zien, maar ik vind het te koud om te fietsen.” Haar kinderen denken daar blijkbaar anders over en rijden al vrolijk rond. Moeder volgt noodgedwongen. Ze zijn niet de enigen die ondanks de kou en de sneeuw een stukje gaan fietsen. “Het hoort er een beetje bij”, vindt Daan Cuhfus uit Delft, die net met vrouw en kinderen een witte fiets heeft uitgezocht. “De sneeuw geeft het ook iets extra’s. Maar we komen eigenlijk vooral voor het Kröller-Müller Museum, daar zijn we net al geweest. Dat vond ik toch wel erg mooi. Zelf de kinderen vonden het leuk.”

Museonder

Voor de minder kunstminnende kinderen biedt de Hoge Veluwe het bezoekerscentrum en het Museonder, een klein museum onder de grond, dat tot stand is gekomen in samenwerking met het Museon in Den Haag. Boomwortels steken uit het plafond, zwerfkeien vertellen met Scandinavisch accent- hoe ze tijdens de ijstijd door het landijs hierheen gebracht zijn. Te zien is welke dieren er onder de grond leven en welke weg het regenwater volgt nadat het inziigt op de top van de Veluwe. “Met het het bezoekerscentrum, Kröller-Müller Museum en het Museonder hebben we voldoende slechtweervoorzieningen”, verklaart **Ilse Harmelink, hoofd Marketing & Communicatie, op het kantoor van het Park**. “Daardoor hebben we ook in de winter veel bezoekers. Als er sneeuw ligt is De Hoge Veluwe juist extra aantrekkelijk voor veel mensen. We hebben

laatst een sneeuwsafari georganiseerd. Dat hadden we in oktober al op het programma gezet en er was al direct animo voor. Toen het echt door kon gaan stonden meteen allemaal journalisten en cameraploegen voor de deur.”

Jachthoornblazers

De sneeuwsafari is slechts één van de vele activiteiten die De Hoge Veluwe door het jaar heen organiseert. “We hebben ook een tekensafari, bronstasafari, smeltwatersafari en vele reguliere excursies”, vertelt collega **Monique Kokke, hoofd Bezoekersmanagement**. “Voor de kinderen organiseren we het hele jaar door activiteiten. Dat is wat mensen waarderen, het continue aanbod van activiteiten.” Al deze activiteiten zijn niet alleen leuk, maar ook noodzakelijk om aan het vereiste aantal bezoekers te komen. “We hebben jaarlijks minstens 500.000 betalende bezoekers nodig om te exploitatie sluitend te krijgen. Met deze speciale activiteiten weten we altijd extra bezoekers binnen te halen. Vorige week zondag waren hier de jachthoornblazers. Dat soort kleine activiteiten zorgt er toch voor dat mensen hier gaan wandelen en niet in een ander bos in de buurt. En natuurlijk de combinatie van natuur en kunst. Die combinatie die nu zoveel mensen aantrekt, is in het verleden ontstaan. Mevrouw Kröller-Müller hield erg van kunst, meneer Kröller van jagen.” Uit bezoekcijfers van het Kröller-Müller Museum blijkt dat ongeveer de helft van de bezoekers van het park speciaal voor het museum komt. “Voor anderen is het een extra stimulans, weer anderen komen alleen voor de natuur”, aldus Kokke.

Wild

Terug in het park blijken die verschillende groepen ook vandaag aanwezig. Langs de kant

van de weg in het midden van het park hebben **Jurgen en Marleen van Haesendonck uit België** hun auto geparkeerd voor een wandeling. Net als de andere Belgen, hadden ook zij al vaak over de Hoge Veluwe gehoord. “We wilden hier altijd al een keer naar toe. Ik had eens een artikel gelezen over dit gebied en ik had van mijn moeder gehoord dat je hier goed wild kunt bekijken. Ik hoop dat we nog een hert gaan zien, dat zou wel straf zijn.” De toegangsprijs viel de Belgen wel wat tegen. “En dan moet je ook nog extra betalen voor het Kröller-Müller Museum.” Verderop bij het Kröller-Müller Museum lopen mensen die daar geen problemen mee hebben. De familie Berends uit Amersfoort komt enthousiast naar buiten. “Het is een prachtig museum”, aldus meneer Berends. “Ik vind het geen probleem om hier iets extra voor te betalen.” Zijn dochter komt meer voor de natuur. “Maar dat is juist ideaal aan deze plek”, zegt ze. “Sommige van ons houden van kunst, anderen helemaal niet, ik hou meer van natuur. Dit is voor ons dus een ideaal dagje uit samen.”

Jachthuis

Een andere plek die voor sommige mensen als trekker geldt is het Jachthuis Sint Hubertus. “Een onderdeel dat minder goed bekend is bij bezoekers”, aldus Harmelink. “Het is een prachtig buitenverblijf, van binnen en buiten ontworpen door Berlage. Het is een Totaalkunstwerk, zoals dat wordt genoemd, en het is ook heel bijzonder om binnen een kijkje te nemen. Het ziet er nog precies zo uit zoals het door Anton en Heleen is achtergelaten. Toen was het echt een huis van de toekomst, met verwarming, lift en bellen door het hele huis. Er zijn dagelijks rondleidingen, van drie kwartier, onder leiding van een gids. In de winter zijn er extra lange themarondleidingen, met

jaarlijks een ander thema waardoor een ander gedeelte van het huis bezocht wordt. Echt de moeite waard.”

Aangekomen bij het Jachthuis blijkt dat mensen het buitenverblijf wel degelijk hebben weten te vinden, maar dan voor een ongewone bezigheid: schaatsen. Op de vijver voor het Jachthuis is een baan geveegd, waar mensen van jong tot oud gebruik van maken. “Het ijs is niet best”, merkt een wat oudere bezoeker op. “Maar het is wel de mooiste plek om te schaatsen.”

Beschermers

De Hoge Veluwe heeft zo'n 10.000 regelmatige bezoekers met een jaarkaart, beschermers, zoals ze worden genoemd. Harmelink en Kokke willen het jubileumjaar aangrijpen om het aantal beschermers te vergroten. Daarbij zijn de ambities niet gering. Harmelink: “We willen in drie jaar van 10.000 naar 50.000 beschermers. Dat is een hele grote groei, maar wij denken dat het mogelijk is. We hebben er nooit echt veel aandacht aan besteed, die mensen zijn vanzelf gekomen. We denken dat er veel meer mensen zijn die hier vaker in het jaar heen willen en die zich ook betrokken voelen. Voor ons betekent dat een structurele financiële injectie en meer betrokkenheid van onze bezoekers bij het park.”

Maar waarom zouden zoveel mensen structureel betalen voor De Hoge Veluwe, terwijl natuurgebieden in de omgeving gratis toegankelijk zijn?

Kokke: “Op de Posbank en Planken Wambuis kun je ook mooi wandelen, natuurlijk. Maar ik denk dat het feit dat je hier elke vijf kilometer een ander landschap hebt, meespeelt. Mensen vinden dat mooi. Dat in combinatie met het bezoekerscentrum, het Kröller-Müller Museum en het Jachthuis Sint Hubertus. Je kunt er echt een dagje uit van maken. En dat gratis is betrekkelijk. Veel van de andere natuurgebieden in de omgeving zijn aangekocht met belastinggeld. Men heeft daar dus al voor betaald. Wij hanteren het profijtbeginsel. Daarmee hangt het Park niet aan het subsidie-infuus en dat spreekt mensen ook aan. Vanuit de hele wereld komen natuurbeheerders, beleidsmakers en politici hier kijken naar de balans tussen ecologie en economie.” <

Koen Moons, redactie

redactie@vakbladnatuurboslandschap.nl

